

DYREKTYWA 2002/95/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 27 stycznia 2003 r.

w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu, w świetle wspólnego projektu zatwierdzonego przez komitet pojednawczy w dniu 8 listopada 2002 r.⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Różnice istniejące w prawie lub środkach administracyjnych przyjętych przez Państwa Członkowskie w odniesieniu do ograniczenia stosowania niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym mogą stworzyć bariery handlowe i zakłócić konkurencję we Wspólnocie, przez co mogą mieć bezpośredni wpływ na ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego wydaje się koniecznym zbliżyć ustawodawstwa Państw Członkowskich w tym zakresie i przyczynić się do ochrony zdrowia ludzi oraz przyjaznego dla środowiska odzysku i usuwania odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- (2) Rada Europejska na spotkaniu w Nicei w dniach 7, 8 i 9 grudnia 2000 r., przekazała rezolucję Rady z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie zasady ostrożności.
- (3) Komunikat Komisji z dnia 30 lipca 1996 r. w sprawie przeglądu strategii Wspólnoty dla zarządzania odpadami kładzie nacisk na potrzebę obniżenia zawartości niebezpiecznych substancji w odpadach i wskazuje na potencjalne korzyści ogólnospółnotowych zasad ograniczających obecność takich substancji w produktach i procesach produkcji.
- (4) Rezolucja Rady z dnia 25 stycznia 1988 r. w sprawie programu wspólnotowego działania w celu zwalczania zanieczyszczeń środowiska przez kadm⁵, wzywa Komisję

¹ Dz.U. C 365 E z 19.12.2000, str. 195 i Dz.U. C 240 E z 28.8.2001, str. 303.

² Dz.U. C 116 z 20.4.2001, str. 38.

³ Dz.U. C 148 z 18.5.2001, str. 1.

⁴ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 15 maja 2001 r. (Dz.U. C 34 E z 7.2.2002, str. 109), wspólne stanowisko Rady z dnia 4 grudnia 2001 r. (Dz.U. C 90 E z 16.4.2002, str. 12) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2002 r. i decyzja Rady z dnia 16 grudnia 2002 r.

⁵ Dz.U. C 30 z 4.2.1988, str. 1.

do bezzwłocznego wykorzystania szczególnych środków dla takiego programu. Zdrowie ludzi również musi być chronione i dlatego powinna zostać wprowadzona w życie ogólna strategia, która w szczególności ograniczy stosowanie kadmu i pobudzi badania nad substytutami. Rezolucja podkreśla, iż stosowanie kadmu powinno zostać ograniczone do przypadków gdzie odpowiednie i bezpieczniejsze alternatywy nie istnieją.

- (5) Dostępne dowody wskazują, iż środki na zbieranie, obróbkę, recykling oraz usuwanie odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego (OSEE) jak określono w dyrektywie 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego⁶ są niezbędne w celu zmniejszenia problemów zarządzania odpadami związanymi z metalami ciężkimi i środkami zmniejszającymi palność. Jednakże pomimo tych środków znaczne części OSEE będą w dalszym ciągu znajdowane w bieżących drogach usuwania odpadów. Nawet gdyby OSEE były zbierane osobno i poddawane procesom recyklingu, ich zawartość rtęci, kadmu, ołowiu, sześciowartościowego chromu, polibromowego difenyłu i polibromowego eteru fenyłowego prawdopodobnie stanowiłaby ryzyko dla zdrowia lub środowiska.
- (6) Biorąc pod uwagę techniczną i gospodarczą wykonalność, najbardziej efektywnym sposobem zapewnienia znacznego obniżenia ryzyka dla zdrowia i środowiska związanego z tymi substancjami, który może spełnić wybrany poziom bezpieczeństwa we Wspólnocie jest zastąpienie takich substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym bezpiecznymi lub bezpieczniejszymi materiałami. Ograniczenie stosowania takich niebezpiecznych substancji prawdopodobnie zwiększy możliwości i ekonomiczną rentowność recyklingu OSEE oraz obniży negatywny wpływ na zdrowie pracowników zakładów utylizacji.
- (7) Substancje objęte niniejszą dyrektywą są naukowo dobrze zbadane i ocenione oraz są przedmiotem różnych pomiarów zarówno we Wspólnocie jak i na poziomie krajowym.
- (8) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie uwzględniają istniejące międzynarodowe wytyczne i zalecenia oraz oparte są na założeniach dostępnych informacji naukowych i technicznych. Niniejsze środki są niezbędne w celu osiągnięcia wybranego poziomu bezpieczeństwa zarówno środowiska jak i zdrowia ludzi i zwierząt, uwzględniając ryzyko, które prawdopodobnie powstałoby we Wspólnocie w wyniku braku takich środków. Niniejsze środki powinny być poddawane ocenie i, jeśli to konieczne, dostosowane biorąc pod uwagę dostępne informacje naukowe i techniczne.
- (9) Niniejsza dyrektywa powinna stosować się bez uszczerbku dla prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego bezpieczeństwa oraz wymagań zdrowotnych i szczególnego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego zarządzania odpadami, w szczególności dyrektywa Rady 91/157/EWG z dnia 18 marca 1991 r. w sprawie baterii i akumulatorów zawierających niektóre substancje niebezpieczne⁷.
- (10) Techniczny rozwój sprzętu elektrycznego i elektronicznego bez zawartości metali ciężkich, PBDE i PBB powinien zostać wzięty pod uwagę. Niezwłocznie po

⁶ Dz.U. L 37 z 13.2.2003, str. 24.

⁷ Dz.U. L 78 z 26.3.1991, str. 38. Dyrektywa zmieniona dyrektywą Komisji 98/101/WE (Dz.U. L 1 z 5.1.1999, str. 1).

udostępnieniu naukowych dowodów oraz uwzględniając zasadę ostrożności, zakaz innych niebezpiecznych substancji oraz ich zastąpienie przez bardziej przyjazne dla środowiska alternatywy, które zapewniają przynajmniej ten sam poziom bezpieczeństwa konsumentów powinny zostać rozpatrzone.

- (11) Zwolnienie z wymogu zastąpienia powinno zostać dozwolone w przypadku braku możliwości zastąpienia z naukowego oraz technicznego punktu widzenia lub, jeśli negatywny wpływ na środowisko lub zdrowie spowodowany przez zastąpienie prawdopodobnie przeważa korzyści z zastąpienia w odniesieniu do zdrowia ludzkiego i środowiska. Zastąpienie niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym powinno również zostać przeprowadzone w sposób zgodny ze zdrowiem i bezpieczeństwem użytkowników sprzętu elektrycznego i elektronicznego (SEE).
- (12) Ponieważ ponowne wykorzystanie produktu, odnowienie oraz wydłużenie jego okresu przydatności do użycia są korzystne, części zapasowe powinny być dostępne.
- (13) Przystosowanie zwolnień z wymogów dotyczących wycofania i zakazu stosowania niebezpiecznych substancji do naukowego i technicznego postępu powinno zostać przeprowadzone przez Komisję zgodnie z procedurą komitetu.
- (14) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁸,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cele

Celem niniejszej dyrektywy jest zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących ograniczenia stosowania substancji niebezpiecznych w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz przyczynienie się do ochrony zdrowia ludzi i przyjaznego dla środowiska odzysku i usuwania odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Artykuł 2

Zakres

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 6, niniejszą dyrektywę stosuje się do sprzętu elektrycznego i elektronicznego zaliczającego się do kategorii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 10 wymienionych w załączniku IA do dyrektywy 2002/96/WE (OSEE) oraz do żarówek elektrycznych i opraw oświetleniowych w gospodarstwach domowych.

2. Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego bezpieczeństwa oraz wymagań zdrowotnych i szczególnego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego zarządzania odpadami.

⁸ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

3. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do części zapasowych do naprawy lub ponownego wykorzystania sprzętu elektrycznego i elektronicznego wprowadzonego do obrotu przed dniem 1 lipca 2006 r.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „sprzęt elektryczny i elektroniczny” lub „SEE” oznacza sprzęt, którego prawidłowe działanie uzależnione jest od prądu elektrycznego lub pól elektromagnetycznych oraz sprzęt do wytwarzania, przesyłania i pomiaru takiego prądu i pól zaliczających się do kategorii określonych w załączniku IA do dyrektywy 2002/96/WE (OSEE) oraz przeznaczonych do wykorzystywania napięcia nieprzekraczającego 1 000 wolt dla prądu zmiennego i 1 500 wolt dla prądu stałego;
- b) „producent” oznacza dowolną osobę, która bez względu na stosowaną technikę sprzedaży, włączając technikę komunikacji na odległość zgodnie z dyrektywą 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość⁹:
 - (i) produkuje oraz sprzedaje sprzęt elektryczny i elektroniczny pod swoim własnym znakiem firmowym;
 - (ii) odsprzedaje pod swoim własnym znakiem firmowym, sprzęt produkowany przez innych dostawców, odsprzedawca nie będzie uważany za „producenta” jeśli znak firmowy producenta umieszczony jest na sprzęcie, jak przewidziano w (i); lub
 - (iii) przywozi lub wywozi sprzęt elektryczny lub elektroniczny na zasadach działalności zawodowej do Państw Członkowskich.

Ktokolwiek świadczy wyłącznie usługi finansowe na mocy lub zgodnie z jakąkolwiek umową finansową nie będzie uznany za „producenta” chyba, że działa również jako producent w rozumieniu (i) - (iii).

Artykuł 4

Zapobieganie

1. Państwa Członkowskie zapewnią, iż od dnia 1 lipca 2006 r. nowy sprzęt elektryczny i elektroniczny wprowadzony do obrotu nie zawiera ołowiu, rtęci, kadmu, sześciowartościowego chromu, polibromowego difenyłu lub polibromowego eteru fenylogo. Krajowe środki ograniczające lub zakazujące stosowania tych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, które zostały przyjęte zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym przed przyjęciem niniejszej dyrektywy mogą być utrzymane do dnia 1 lipca 2006 r.

⁹ Dz.U. L 144 z 4.6.1997, str. 19. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2002/65/WE (Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 16).

2. Ust. 1 nie stosuje się do zastosowań wymienionych w Załączniku.

3. Na podstawie wniosku Komisji, Parlament Europejski i Rada zadecydują, niezwłocznie po udostępnieniu naukowych dowodów, oraz zgodnie z zasadami dotyczącymi polityki w dziedzinie chemikaliów jak ustanowiono w szóstym wspólnotowym programie działań ochrony środowiska, w sprawie zakazu innych niebezpiecznych substancji i zastąpieniu ich przez alternatywy bardziej przyjazne środowisku, które zapewnią przynajmniej ten sam poziom bezpieczeństwa konsumentów.

Artykuł 5

Dostosowanie do postępu naukowo - technicznego

1. Wszelkie zmiany niezbędne w celu przystosowania Załącznika do postępu naukowo - technicznego dotyczące powyższych celów przyjmowane są zgodnie z procedurą określoną w art. 7 ust. 2:

- a) ustanowienie, w razie potrzeby, maksymalnej wartości koncentracji do wysokości której obecność substancji określonej w art. 4 ust. 1 w specyficznych materiałach i komponentach sprzętu elektrycznego i elektronicznego będzie dopuszczana;
- b) zwolnienie materiałów i komponentów sprzętu elektrycznego i elektronicznego z przepisów art. 4 ust. 1 jeśli ich zniesienie lub zastąpienie poprzez zmiany projektowe lub materiały i komponenty, które nie wymagają żadnych materiałów lub substancji określonych powyżej, jest technicznie lub naukowo niewykonalne, lub jeśli negatywny wpływ na środowisko, zdrowie i/lub bezpieczeństwo konsumenta spowodowany przez zastąpienie prawdopodobnie przeważa korzyści z ich zastąpienia w odniesieniu do środowiska, zdrowia i/lub bezpieczeństwa konsumenta;
- c) dokonanie przeglądu każdego zwolnienia określonego w Załączniku przynajmniej co cztery lata lub cztery lata po umieszczeniu pozycji w wykazie w celu rozważenia usunięcia materiałów lub komponentów sprzętu elektrycznego lub elektronicznego z Załącznika jeśli ich zniesienie lub zastąpienie poprzez zmiany projektowe lub materiały i komponenty, które nie wymagają żadnych materiałów lub substancji określonych w art. 4 ust. 1, jest technicznie lub naukowo możliwe, pod warunkiem, że negatywny wpływ na środowisko, zdrowie i/lub bezpieczeństwo konsumenta spowodowany przez zastąpienie nie przeważa korzyści z ich zastąpienia w odniesieniu do środowiska, zdrowia i/lub bezpieczeństwa konsumenta.

2. Przed dokonaniem zmian w Załączniku zgodnie z ust. 1, Komisja między innymi zasięgnie opinii producentów sprzętu elektrycznego i elektronicznego, podmiotów zajmujących się recyklingiem, podmiotów zajmujących się przetwarzaniem, organizacji środowiskowych oraz stowarzyszeń pracowniczych i konsumenckich. Uwagi zostaną przekazane Komitetowi określone w art. 7 ust. 1. Komisja dostarczy sprawozdanie z otrzymanych informacji.

Artykuł 6

Przegląd

Przed dniem 13 lutego 2005 r. Komisja dokona przeglądu środków przewidzianych w niniejszej dyrektywie celem uwzględnienia, w razie potrzeby, nowych naukowych dowodów.

W szczególności Komisja zgłosi, do tego dnia, propozycje włączenia w zakres zastosowania niniejszej dyrektywy sprzętu, który zalicza się do kategorii 8 i 9 określonych w załączniku IA do dyrektywy 2002/96/WE (OSEE).

Komisja zbada również potrzebę dostosowania wykazu substancji określonych w art. 4 ust. 1, w oparciu o fakty naukowe oraz uwzględniając zasadę ostrożności, i zgłosi propozycje do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące takich dostosowań, stosownie do potrzeb.

Podczas dokonywania przeglądu, szczególna uwaga zostanie zwrócona na wpływ innych niebezpiecznych substancji i materiałów stosowanych w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym na środowisko i zdrowie ludzi. Komisja zbada wykonalność zastąpienia takich substancji i materiałów i zgłosi propozycje do Parlamentu Europejskiego i Rady w celu rozszerzenia zakresu przepisów art. 4, stosownie do potrzeb.

Artykuł 7

Komitet

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet ustanowiony zgodnie z przepisami art. 18 dyrektywy Rady 75/442/EWG¹⁰.

2. W przypadku odwołań do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

Okres przewidziany w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

3. Komitet uchwała swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 8

Kary

Państwa Członkowskie określają kary, które stosuje się w przypadku naruszenia krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 9

Transpozycja

1. Do dnia 13 sierpnia 2004 r., Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

¹⁰ Dz.U. L 194 z 25.7.1975, str. 39.

Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty wszelkich przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 10

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11

Skierowanie

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 stycznia 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. DRYS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Zastosowanie ołowiu, rtęci, kadmu i sześciowartościowego chromu, które są zwolnione z wymogów przepisów art. 4 ust. 1

1. Rtęć w lampach fluorescencyjnych małych rozmiarów nieprzekraczających 5 mg na lampę.
2. Rtęć w prostych lampach fluorescencyjnych wykorzystywanych w ogólnych celach nieprzekraczających:
 - halofosforan 10 mg
 - trifosforan ze zwykłym okresem działania 5 mg
 - trifosforan z długim okresem działania 8 mg.
3. Rtęć w prostych lampach fluorescencyjnych wykorzystywanych w specjalnych celach.
4. Rtęć w innych lampach niewymienionych w niniejszym Załączniku.
5. Ołów w szkle monitorów kineskopowych, elektronicznych komponentach i jarzeniówkach.
6. Ołów jako pierwiastek stopowy w stali zawierający do 0,35% ołowiu wagowo, aluminium zawierające do 0,4% ołowiu wagowo oraz jako stop miedzi zawierający do 4% ołowiu wagowo.
7.
 - Ołów w typach stopów lutowniczych o wysokiej temperaturze topnienia (tj. cynowo - ołowiowe stopy lutownicze zawierające więcej niż 85% ołowiu),
 - ołów w stopach lutowniczych serwerów, pamięci i systemów układu pamięci (zwolnienie udzielone do 2010 r.),
 - ołów w stopach lutowniczych infrastruktury sieci urządzeń przełączających, sygnalizujących, transmitujących a także sieci zarządzania telekomunikacją,
 - ołów w elektronicznych częściach ceramicznych (np. urządzenia piezoelektryczne).
8. Kadmowanie z wyjątkiem zastosowań zakazanych na mocy dyrektywy 91/338/EWG¹¹ zmieniającej dyrektywę 76/769/EWG¹² odnoszącą się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych.
9. Sześciowartościowy chrom jako ochrona antykorozyjna węglowego systemu chłodzenia stali w chłodziarkach absorpcyjnych.

¹¹ Dz.U. L 186 z 12.7.1991, str. 59.

¹² Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 201.

10. W ramach procedury określonej w art. 7 ust. 2, Komisja oceni zastosowanie:

- dziesięciofenoksybenzenu,
- rtęci w prostych lampach fluorescencyjnych wykorzystywanych w specjalnych celach,
- ołowiu w stopach lutowniczych serwerów, pamięci i systemów układu pamięci, ołów w stopach lutowniczych infrastruktury sieci urządzeń przełączających, sygnalizujących, transmitujących a także sieci zarządzania telekomunikacją (w celu wyznaczenia ściśle określonych terminów w odniesieniu do niniejszego zwolnienia), i
- żarówek,

jako kwestię priorytetową w celu niezwłocznego ustalenia czy niniejsze pozycje mają być odpowiednio zmienione.